

INTRODUCCIÓ:

Intenció i estructura del treball

Encara ens recordem de quant ens vam conèixer, i avui ens ajuntem per fer feina junts. Tenim bones esperances per a aquest treball i pensem que ens pot sortir molt bé. El fet per el qual realitzem aquest treball és que l'obra en si és total! Creiem també que amb un llibre així hem de fer un treball (per dir-ho d'alguna manera) collonut!.

La nostra intenció és molt clara, volem consagrar l'obra de Joanot Martorell com el que és, una novel·la total! Aquesta novel·la cavalleresca ens ha agradat molt ja que no és tan avorrida com altres llibres que hem llegit anteriorment. Ja sia per la trama que hi ha en l'obra o tal vegada sia per que Tirant és un home de carn i ossos, pensa i reflexiona, i per tant l'acció pot arribar a ser espontània (com per exemple quan va matar al Lauseta).

Un altre causa per la qual realitzem aquest treball es per perfeccionar la nostre expressió i per fer amb més fluides els nostres posteriors treballs. Aquest treball ens ha servit també per saber seleccionar informació i per aprendre a resumir-la.

L'estructura del treball és la que segueix els cànons establerts per la professora. El treball consta de tres parts: una introducció on es fa referència a la situació de vida de Joanot Martorell, a més i entra aquest apartat. La segona part és l'anàlisi de l'obra, estudiant la línia argumental, l'estructura de la novel·la, els fets històrics, els personatges, tema d'amor i guerra i les tècniques narratives. La tercera part i última d'aquest treball és la conclusió.

Situació de l'autor i de l'obra, el context literari

L'afició d'Alfons el Magnànim als llibres i la seva actitud de protecció als artistes en la cort napolitana va fer que fos considerat un monarca humanista. Molts escriptors van mostrar la seva admiració per ell, deixant clara la seva afició per les llengües, la ciència i la música.

La cort del Magnànim es va convertir en una bona protectora del renaixement italià, que havia nascut a les riques ciutats comercials. De tota manera, aquest moviment, no arribà a ser gaire fort en la cultura catalana; només València va ser considerada tímidament renaixentista. Mentre les altres terres de la Corona vivien en plena crisi, València era una ciutat rica i en expansió demogràfica. Els precursors de la seva activitat econòmica i del seu aire medieval i renaixentista creen les noves classes urbanes: els professionals liberals i la burgesia comercial. L'ampliació del públic lector, la importància de les ciutats i el renaixement van crear una nova sensibilitat literària, més realista.

València era el centre de la literatura catalana del segle XV, encara que l'esperit medieval regnava sobre els nous aires renaixentistes. Sense comptar un petit grup d'humanistes, la literatura catalana va seguir la ideologia i estètica medieval i el Renaixement. Amb aquest panorama va néixer Martorell que va rebre influències de dos tipus: Ramon Llull i el llibre de l'ordre de cavalleria, Rois de Carella, Enrique de Villena, Dante i Boccaccio.

Martorell pertanyia a una família de la mitjana noblesa, durant molt de temps establerta a Gandia. Francesc Martorell, pare de Joanot fou cambrer del mateix rei i jurat a València, morí entre els anys 1433 i 1437. Martorell era uns dels set fills que tingueren Damiata de Montpalau i Francesc Martorell. Tots els indicis diuen que Joanot va néixer a Gandia al voltant de l'any 1413 1414. Joanot ja amb la designació de cavaller ("mossèn Johanot Martorell"), apareix atestat, per primera vegada, en el document del 14 de març del 1433.

Joanot Martorell, que restà solter tota la vida i del qual no es coneix descendència il·legítima, ens apareix com una figura típica de la mitjana noblesa valenciana del segle XV. Cavaller bregós es mou amb desimboltura en les més llúides corts i és respectat pel seu mestratge en l'exercici de les armes com a combatent singular.

El 1437 canvià lletres de batalla amb el seu cosí Joan de Montpalau, que acusà d'haver trencat paraula de matrimoni a Damiata Martorell, germana de Joanot. Arribats a la conclusió que llurs diferències només es podien resoldre mitjançant una batalla a ultrança, Martorell hagué de cercar jutge imparcial de la contesa. Anà a Londres i aconseguí que el rei Enric VI d'Anglaterra acceptés la judicatura. La intervenció de la reina Maria, muller d'Alfons el Magnànim, i del germà d'aquest, l'infant Enric, féu que la batalla entre Martorell i Montpalau no es dugués a terme.

Martorell visqué prop d'un any a Anglaterra (entre el març de 1438 i el febrer de 1439) on va conviure i conegué la sumptuosa vida de la cort, el cerimonial de l'ordre cavalleresc de la Garrotera estigué en relació amb cavallers de tota Europa, que hi acudien en recerca d'aventures, i tingué lleure per a llegir llibres que més endavant deixarien solc en les seves obres literàries.

De retorn al regne de València, tingué afers cavallerescs amb Jaume de Ripoll i amb el cavaller errant Felip de Boïl. Vers el 1443 féu un viatge a Portugal, del qual tothom té poques notícies. L'any següent vengué a Gonçal s'Ixer, comanador de Muntalbà, el lloc de Murla i Benibraïm, a la vall de Xaló, transacció que portà greus conseqüències, entre les quals cal comptar l'empresonament de Galceran Martorell, germà de Joanot, cartells de deseximents i lletres de baralla contra el comanador, signats per Joanot i el seu germà Jofre, intents de concòrdia imposada pel rei de Navarra (el futur Joan II), un seriós desig d'arribar a batalla a ultrança, per part de Joanot, que el comanador evità endegant l'afer per les vies de la justícia civil, que llevà la raó a Martorell i li imposà: callament perdurable d'aquest llarg i perdurable afer, Martorell, desitjós d'una batalla a ultrança, va fer un segon viatge a la cort anglesa vers el 1450.

El 1454 és atestat a Nàpols. El 2 de gener de 1460 és indubtable que començà la redacció de la seva gran obra *Tirant Lo Blanc*, que dedicà a l'infant Ferran de Portugal, príncep que residí a Barcelona almenys des de l'agost de 1464 fins al maig de l'any següent, a la cort del seu germà Pere el Conestable, proclamat rei per una part dels catalans, i del qual era parent més pròxim a Catalunya.

De la seva producció literària només resta el llibre inacabat *Guillem de Varoic* (adaptació d'una versió en prosa, francesa o anglesa, del vell poema francès *Gui de Warwick*), que constitueix una mena d'esbós dels 39 primers capítols de la seva obra principal. *Tirant lo Blanc* que ha previngut continuat per Martí Joan de Galbà. És possible que també sigui l'autor d'una altre novel·la cavalleresca, *Flor de cavalleria*, de la qual només resta el començament.

En l'època en que es va escriure el *Tirant* hi havia tres grans corrents de la prosa catalana: les cròniques històriques, els textos didàctics, i la novel·la.

En aquesta època València és el principal focus de cultura i economia. Els autors valencians tenen moltes inquietuds intel·lectuals i afanys de modernitat, això fa que sigui un dels motius que fa que sigui un nucli més important. Juntament amb Joanot Martorell hi havia altres autor de molta importància com podien ser: Ausiàs March, Jaume Roig, Joan Lluís de Carella entre d'altres.

ANÀLISI:

Resum argumental

Tirant a Anglaterra:

Història del comte de Varoic

En aquest capítol, ens introdueix en el temps en que estan vivint i els costums que tenien a través del cavaller Guillem de Varoic, que va servir durant molts d'anys l'ordre de cavalleria, però als cinquanta-cinc va decidir fer-se peregrí, va fer construir dos anells que encaixessin l'un amb l'altre. Un li va donar a la seva dona i l'altre se'l va quedar, va anar per Alexandria, per Jerusalem, i després a Venècia, on va fer casar el seu escuder (que havia decidit acompanyar-lo), i va pagar a uns mercaders perquè diguessin a la seva muller que el seu home havia mort.

Però al cap d'un temps va tornar vora de la seva ciutat (on demanava almoïna), en una ermita de Nostra Dona. Un dia alterat per la gran morisca que hi havia per els voltants va anar a la ciutat, i el rei que estava influït per un somni que havia tingut el va fer lluitar (a l'ermità), i va preparar unes magranes que s'encenien al cap de 6 hores de ser llançades, i no s'apagaven si no era amb resina de pi o d'oli, i quan el foc va estar esclatat, el rei d'Anglaterra va sortir i va matar tants com va poder, i aquest cavaller va seguir fent grans actes, com aquell que es va fer passar per rei per bateres a tota ultrança rei contra rei i el que perdés el seu poble es donava per vençut i acceptava les condicions de l'altre.

Va guanyar Guillem de Varoic amb les seves antigues armes de guerra, cosa que va fer que la seva muller sabes amb qui tractava, i ell va guanyar la batalla, i els moros no van fer el pactat, i va jurar no parar de lluitar fins a caure vençut o expulsar tots els moros d'Anglaterra. I Guillem se'n va anar amb la seva muller fer d'ermità, però la seva muller va tenir que anar a Londres ja que es casava el rei i ella tenia que mostrar-li els costums d'Anglaterra.

Tirant i l'ermità

Tirant, un jove cavaller que anava a rebre l'ordre de cavalleria, en les noces dels reis, es va dormir i va sortir de la ruta, i es va trobar en el lloc on hi havia l'ermità (el compte Guillem de Varoic), el va descavalcar i li va fer gran reverència i li va dir que anava a la cort a rebre l'ordre de cavalleria, i li va explicar els seus orígens, i els mes grans cavallers de l'història. Després de parlar molt de temps, li va donar el llibre *L'Arbre de batalles* que ho explicava tot sobre els cavallers. I li va dir que un cop acabades les noces tornés i que li expliqués com havien succeït. Les festes van durar un any i un dia, llavors Tirant va recordar la promesa que li va fer a l'ermità, i el va anar a veure.

Les grans festes de les bodes del rei d'Anglaterra

Quan Tirant va arribar, hi havia l'ermità fent oració. Va fer gran referències l'un amb l'altre, i es van asseure a l'herba amb ell. Allà Tirant va parlar per tots, i va explicar fil per randa tot el que va passar al casament del rei d'Anglaterra. Coses com el penjament dels juristes per el duc de Lancastre, la desfilada de la gent per els carrers, el castell mòbil de la núvia. El rei i els altres van sortir a cavall a buscar la núvia, i es van trobar en un prat, on van celebrar la boda en un altar portàtil. Es va aplegar consell i van organitzar les festes, i van decidir que de dilluns a dijous es farien danses i tornejos per entretenir a la gent, els divendres, sols es podia anar a caçar després d'oïr missa, i els dissabtes es podien fer cavallers els que ho desitgessin..

Hi va haver un simulacre de presa de castell per part de la reina i tots els de la cort, i van entrar a la roca, on hi havia quatre estances molt singulars, a la del rei, hi havia una dona tota d'argent amb el ventre arrugat i les mamelles caigudes; amb les mans se les espremia, i per els mugrons sortia un gran raig d'aigua molt clara. A l'estança de la reina, hi havia una donzella tota d'or esmaltada, amb les mans a la natura, d'on sortia vi blanc molt fi, a l'altra estança hi havia un bisbe mitrat tot d'argent, i de la mitra sortia un raig d'oli, i a l'ultima estança hi havia un lleó d'or amb una corona d'or i pedres fines, que per la boca llançava mel molt blanca i clara... i al final tothom podia prendre el que volgués, hi tot havia estat preparat així.

Tirant rep l'ordre de cavalleria

Després d'explicar Tirant tot això, l'ermita li va preguntar quin va ésser el millor cavaller de tots, i ell se'n va

anar, però Diafebus (cosí de Tirant) li va explicar que Tirant va ésser sense cap dubte el millor de tots els que hi van participar, i fins hi tot li van dedicar quinze dies de festes nobles i riques, va fer dos combats molt bons, per exemple amb el mantenidor, que es va estimar més perdre la vida que l'honor.

Tirant va rebre també l'ordre de cavalleria a mans del rei, va ser el primer en fer-se amb el títol, i el primer en lluitar.

Batalla amb el senyor de Vilesermes

La germana de la reina (Agnès), era d'origen francès, hi duia als pits un gentil fermall, Tirant li va demanar, i ella li va dir que el agafes ell mateix, però estava agafat a la cordonera del brial, i li havia de tocar els pits. Una vegada seu, va venir un singular cavaller francès dit senyor de Vilesermes, tot dient que ell estimava a Agnès, i que ell havia comes un gran error al tocar-li els pits per el fermall. I li va dir a Tirant, que li dones per les bones o per les males, Tirant no li va voler donar i al cap de tres dies ja tenia una lletra de batalla.

Van anar a lluitar en un prat que hi havia no gaire lluny de la ciutat, i allí van començar a combatre tan fortament que els dos van caure a terra i el jutge els havia donat per morts, però va veure que Tirant encara estava viu i va anar a la cort en busca d'ajuda, van instal·lar Tirant a la tenda d'Agnès, i va estar allí, visitat per doctors, i familiars, fins que en professo va anar a la ciutat on el rei li va atorgar la glòria d'aquell combat.

Tirant i l'alà

El príncep de Gal·les es un caçador, i havia vingut amb molts alans de presa ben fermats, però un dia un dels seus alans més ferotges es va deslligar, Tirant passava per allí, i va veure que l'alà corria cap a ell, va descavalcar del cavall, i brandant l'espasa el volia combatre, quan va veure que el gos tenia por de l'espasa la va tirar lluny, i els dos van començar a lluitar amb les mateixes armes, Tirant el va matar, però tenia tantes nafres que se'l van endur a la casa del príncep per a curar-lo. I el rei li va fer el mateix honor que si hagués vençut un cavaller a la lliça.

Tirant venç quatre cavallers misteriosos

Van arribar a palau quatre cavallers, cadascun acompanyat per un lleó amb un gran collar d'or, lligat amb una trencall d'or i de seda. El lleons eren tan domèstics que no feien mal a ningú; i van anar cap al rei amb una lletra a la boca, dient que els quatre cavallers havien vingut de lluny per a combatre. Tirant veient açò, i que es necessitaven quatre cavallers diferents per a combatre en contra dels cavallers, aquella nit, va agafar quatre escuts, i els va fer pintar amb les armes del seu pare, la seva mare, el seu avi, i la seva àvia. Va cercar quatre donzelles i els va donar un escut a cadascuna.

El primer combat la fortuna va ser favorable a Tirant, amb la llança va ferir al cavaller dos cops i li va trencar els ossos del braç. I per la molta sang que perdia el cavaller, li va agafar un espasme i van estar tot ert damunt la sella. El segon en combatre contra Tirant va ésser el cavaller Honor, que Tirant va ferir durament amb la llança, no tenint pietat, i el va traspasar de part a part. El tercer cavaller es deia valor, la seva lluita va ser molt dura i perillosa, però Tirant li va envelar un gran cop sobre el cap, que li va enclotar la celada, i li va fer sortir el cervell per els ulls i per les orelles. I l'últim cavaller va morir enfonsant-li la daga al coll.

Els germans Muntalbà

Un servidor de Tirant va saber accidentalment que aquells quatre cavallers era el rei de Frisa, el rei d'Apol·lònia i els ducs de Borgonya i de Baviera, i va anar a la seva terra on va fer córrer la veu fins a arribar a orelles de Kirieleison de Muntalbà, que li va escriure una lletra de batalla a Tirant que va trametre a un rei d'armes anomenat Flor de Cavalleria. Aquest li va presentar a Tirant.

Tirant va acceptar i Kirieleison, va anar amb el príncep de Gal·les a veure els cossos dels reis morts, i li va agafar tanta de ràbia, que se li va esclatar el fel i va morir immediatament.

Aquest Kirieleison, tenia un germà que es deia Tomàs de Muntalbà, i va raptar Tirant a un combat a tota ultrança, la batalla va ser molt cruel, però finalment, aquest cavaller va donar-se per vençut, va ser desarmat amb deshonra, i declarat fals.

Encara parlaven Diafebus i l'ermità, i Diafebus li va dir que Tirant va entrar en onze camps de lliça a tota ultrança i en tots s'havia proclamat vencedor, a més de molts combats privats que ha fet. Hi es van posar a sopar.

La fraternitat de l'ordre de la Garrotera

L'endemà al matí l'ermità els va demanar com s'havia instruït aquella fraternitat, i Diafebus li va contar que mentre Madresilva dansava, li va caure la lligacama esquerra, i que un cavaller va ser més ràpid que ella, i se la va quedar. Llavors el rei li va demanar al cavaller que li posés al genoll esquerra, així ho va fer, i la va conservar posada durant quatre mesos. Llavors un servent del rei li va dir que tothom malpensava, i va dir puni soït qui mal y pense. I va manar a vint-i-cinc cavallers que la rebessin, entre ells Tirant. Llavors Tirant es va atracar allà on parlaven, i els va pregar que anessin a dinar amb ells. Després els cavallers van estar deu dies més amb l'ermità, hi a l'hora de la partida li van deixar l'ermita plena de vitualles.

Tirant a Sicília i a l'illa de Rodes

Tirant s'embarca vers l'illa de Rodes

Un dia que Tirant estava amb el duc de Bretanya, van arribar dos cavallers de la cort del rei de França, tot dient que els moros estaven assetjant la ciutat de Rodes, on es guarda l'espina de la corona de Jesucrist. Tirant en sentir això va demanar permís al pare i a la mare, va comprar una gran nau, i la va omplir de vitualles, i la va armar. De tot això es va assabentar Felip, el cinquè fill del rei de França, el qual influït per Tenebrós, el va fer pujar secretament el dia abans de partir.

A l'endemà la nau va fer veles amb vent pròsper i van començar la navegació, passant per Portugal, on van estar a Lisboa deu dies, després van fer proa cap a Sant Vicenç per a travessar l'estret de Gibraltar, van navegar per tota la costa de Berberia, i van decidir anar a l'illa de Sicília per carregar la nau d'aliments. Quan el rei de Sicília es va adonar que a l'embarcació hi havia en Tirant i el príncep Felip, va aparellar un gran pont de fusta, i va pregar a Tirant que s'estessin a la seva cost durant uns quants dies.

Felip i Ricomana (la filla del rei), es van enamorar, però Felip no era capaç de parlar-li, i ella el volia provar com a persona. Quan Tirant va veure això, va parlar amb el rei per a que els hi concedís matrimoni. El rei li va plaure molt, hi va decidir acompanyar Tirant a fer aquell viatge, llavors el rei va dir a la seva muller i a la seva filla la notícia, s'embarca cap a Rodes. I li diu a Ricomana si es vol casar amb Felip, i ella li respon que fins que no tingui l'opinió del seu oncle, no decidirà res. I li va pregar al seu pare que fes festes per el seu comiat, amb la finalitat de poder provar a Felip, que tenia mala fama.

El Príncep Felip

Al convit d'acomiadament del rei, van fer seure el Rei, la Reina, la Infanta i Felip a una mateixa taula, Tirant va estar-s'hi de peus fins que la Infanta va manar que marxés, hi al cap d'una estona, es Príncep ja n'havia feta una de les seves, tenia molta fam, i li van parar el pa, ell en va fer dotze llesques, i el rei, la reina, i l'infanta, no es van poder aguantar i van riure molt. Però Tirant es va aixecar, i va posar un ducat d'or al damunt de cada llesca, i va manar que ho repartissin a dotze pobres de la cort, i tots van aturar de riure. A l'endemà el rei va pujar secretament a la nau, i la seva coartada va ser que anava a veure el Papa a Roma.

Tirant allibera del setge l'illa de Rodes

Tirant va salpar de Sicília cap al port de Rodes, que era ple de naus genoveses. Tirant no s'ho va pensar, i es va dirigir cap a la ciutat enmig de les naus genoveses, i va passar a tot drap per entre aquella gent. Un cop a la ciutat el van confondre amb una nau genovesa, i l'atacaven. Fins que un mariner va aixecar una bandera, Tirant va romandre a la nau fins que totes les vitualles van ser a la ciutat, va fer crides per que tota la gent que patís fam, hi havia menjar a la plaça.

Aquella nit les naus dels genovesos eren molt a prop de terra, i un mariner experimentat li va dir a Tirant quan li donava per a cremar la nau capitana, Tirant li va dir que li donaria tres mil ducats. El mariner ho va fer. I el mariner va rebre la seva recompensa. El Soldà atemorit va aplegar consell, Tirant va fer sortir cinc sents dels seus homes, hi va haver-hi una gran mortaldat entre els moros. El Soldà va tornar a la seva terra on va ser menjar per als lleons. Van triar un altre Soldà, que va destruir tot l'Imperi Grec.

Tirant, el rei de Sicília i Felip, es van embarcar en unes galeres venecianes, que portaven peregrins a la casa santa de Jerusalem. De retorn Tirant va vendre tots els bens per a comprar esclaus cristians per a donar-li's la llibertat. En total quatre-cents setanta-set captius, rebuts hospitalàriament per el gran Mestre.

Les bajanades del príncep Felip

Quan van tornar a Sicília, el rei li va demanar a la seva filla, si volia al príncep com a futur marit, ella, li va dir que, no sabia si era digne de ser el seu marit o no. Van anar a dinar a palau un dia que va ploure molt, hi influït per Tirant va acceptar anar a cavalcar amb la princesa, quan van tornar, la princesa no estava satisfeta ja que Tirant no s'havia separat gens d'allà on anava el príncep. La princesa ja farta de que Tirant s'oposés al seu camí, li va dir que si es casava amb un home grosser, vil i avar s'estimava més morir, i Tirant va alabar al príncep.

El filòsof de Calàbria

Quan el filòsof va arribar a la ciutat, va decidir hotejar-se en una posada, allí va discutir u barallar-se amb un noi, el qual va matar, i va ser empresonat. També van empresonar un cavaller, que el filòsof li va dir que en poc temps sortiria a fora, i així va ser. Després un cavall molt lleuger i fort, però tenia les orelles caigudes i ningú no ho sabia, van fer sortir el filòsof de la presó, i els va dir que la raó era que s'havia criat amb una somera, així va ser i li van doblar la ració de pa.

El rei volia comprar un balaix, i va demanar al filòsof que li digues si valia comprar-lo o no, i ell li va dir que hi havia un animal per a dins. Quan va estar comprovat, li va tornar a doblar la ració de pa. I el filòsof veient que el rei no l'alliberava, va fer dir-li al rei que no era fill de rei, sinó fill d'un panader. Aquest forçant a la seva mare li va fer dir la veritat. I així va ser com el filòsof va ser alliberat i passà a formar part del consell.

Una vegada el filòsof va estar alliberat, la princesa li va demanar que examines el príncep Felip i que li digues com era. Ell li va dir que era un home molt ignorant i avar. Però que seria un home animós i valentíssim, venturós en armes, i seria coronat rei. Ella no estant satisfeta del resultat obtingut, va voler fer-li l'ultima prova, i el va fer dormir a palau, en una habitació amb dos llits, un molt noble, i l'altre molt ric, li va caure una agulla al llit més pobre, i es va adormir al llit, i la princesa ja va estar contenta. Va comunicar-li la noticia a Tirant, i aquell mateix dia es van casar.

Tirant a l'imperi Grec

Els turcs invaeixen l'Imperi

Al rei de Sicília li va arribar una carta de l'emperador de Constantinoble, tot dient que el Soldà i el Gran Turc

haviem envaït la seva terra, i pregava al rei que proporcionés ajuda, i el rei de Sicília va pregar a Tirant que l'anés a ajudar. I ell va acceptar, va partir amb onze galeres armades cap a Constantinoble. Al port i havia l'emperador, que molt honorablement va rebre Tirant i el va nomenar Capità General de tota la gent d'armes i de la justícia.

Tirant va anar amb l'emperador a Palau, on el rei va presentar-li's l'Emperadora i la seva filla Carmesina, on per el calor que feia anava pits enlaire, i Tirant en veure-l's, no va poder desfermar els seus ulls d'ella.

Tirant i Carmesina s'enamoren

Tirant estava tan enamorat de Carmesina, que es va tancar un dia dins de la seva habitació, elegant que tenia mal de cap. Hi Diafebus, veient que Tirant estava tan mal consolat va decidir anar a Palau per parlar amb Carmesina, sobre Tirant. I tan i tan be va parlar Diafebus que la princesa, també tenia els símptomes de l'amor. Tirant l'endemà va anar a palau, i després a missa, on no podia deixar de mirar-se a la princesa. Un cop acabada la missa, Tirant ja a la posada va decidir fer-li un regal a la princesa (un llibre d'hores), i la princesa l'obria i el tancava i l'abraçava tantes vegades com volia. Un dia la princesa va enviar-li un patge a Tirant perquè l'anés a veure, aquella tarda Tirant i Carmesina van estar parlant tota l'estona, i al final Tirant li va besar la part de dins de la mà. I Carmesina li va dir que si guanyava als enemics rebria el premi que tan desitjava.

Un dia va comprar n mirall molt bonic, i va anar a palau. Va estar xerrant amb Carmesina, i Tirant li va dir que ell estava enamorat, i ella li va preguntar qui era l'afortunada, ell amb no prou coratge per a dir-ho, li va dir, agafeu el mirall i la dona que veureu és l'afortunada. Ella el va agafar i va anar la seva cambra i va començar a dansar per tota l'habitació, però van entrar Estefania i la Viuda Reposada.

Estefania es va alegrar per la princesa, però la Viuda, amb les seves falses paraules va fer plorar a Carmesina, la qual es va comportar molt malament després amb Diafebus, i Tirant veient com anava la cosa, va decidir anar a palau per a parlar ell mateix amb la princesa. I quan Tirant va veure com es comportava la princesa, va anar a la seva posada on es volia matar, però Estefania ho va evitar, i la princesa va anar amb Plaerdemavida (donzella) a la posada on estava Tirant, on es va disculpar per haver dites injúries. Llavors Tirant es va posar molt content, i les llàgrimes es van convertir amb rialles.

Tirant surt de Constantinoble i marxa contra els turcs

Cinc dies després d'aquests fets, va arribar un ambaixador del gran Conestable, amb notícies sobre la guerra, no massa bones ja què, gràcies al duc de Macedònia, es va perdre la vida d'uns onze mil set-cents vint-i-dos homes, i va dir que restaven uns vuit-cents mil homes enemics. Tirant va fer aplegar a tota la gent del poble que volgués lluitar en contra dels moros. Una nit Tirant, va sortir a peu amb dos homes que coneixien molt be el terreny on estaven els moros, amb moltes egües que va lligar i deixar en un camp vora els moros. Tirant va tornar al palau i va marxar amb tota la gent que volia lluitar, però quan tothom va fer fora Tirant va tornar a entrar per recollir unes cartes que l'Emperador trametia al Duc de Macedònia. I després Tirant li va demanar la camisa a Carmesina, i ell se la va posar i va partir immediatament.

Tirant ataca els turcs per sorpresa

Tirant i el seu exercit va arribar a la ciutat de Pelidas, a prop del camp dels turcs. Va prendre un home que coneixia el terreny, i van anar a espia als turcs. Van tornar al campament, i de nit van partir amb les egües. Una vegada al camp es van dividir en dos grups, i van entrar camuflats entre les egües. Els cavalls dels turcs en sentir les egües, i van començar a chisclar. Llavors els turcs van sortir de les tendes desarmats, i hi va haver molta mortaldat de moros. I els moros es van veure en necessitat d'escapar, fins que van tirar un pont de fusta a baix, i els cristians no els van poder seguir. I una vegada passats a l'altre costat del riu, Tirant veient que s'havien instal·lat al dalt d'una muntanya la va fer envoltar, i va fer el seu camp.

Enveja del duc de Macedònia

Mentre Tirant i els seus perseguïen els moros, el duc de macedònia va robar al camp dels moros, i va tancar el tresor al seu castell. Després va anar al camp de Tirant, hi va deixar a Tirant malament, com si no tingués reputació per a parlar amb ell. I li va dir que no volia acampar vora de Tirant, i va acampar una milla riu amunt. Tirant li va oferir d'anar a dinar amb ells, el duc si va negar, i Tirant ja no va fer-li més cas.

Llavors, el marquès de Sant Jordi i el comte d'Aigües Vives, van anar com a ambaixadors al duc de macedònia, per a demanar-li que fessin part dels tresors que havien trobat en el camp dels turcs. Ell si va negar, i el marquès i el comte es van enutjar tant que volien lluitar amb ell. Sort que Tirant els va aturar ja que havien engrescat a tot el campament per a lluitar. Tirant va sortir amb mil sis-cents cavallers, i va anant recobrant moltes viles i castells. I va manar a Diafebus que anés a Constantinoble per portar-hi tots els presoners.

Diafebus a Constantinoble

Quan Diafebus va arribar a Constantinoble. Tota la ciutat va sortir a rebre'l, va anar a Palau i va explicar tot els fets a l'emperador. I cuitadament va anar a parlar amb Carmesina, que li va explicar el gran amor que sentia Tirant per ella. I després li va preguntar a Estefania que amb qui es casaria si Tirant i Carmesina es casessin, ella li va dir que el parent més pròxim a Tirant (aquest era Diafebus), i Diafebus es va posar molt content i va anar a parlar amb l'emperador. I van arribar cinc naus grosses d'ajuda del Mestre de Rodes en honor de Tirant, que després de reposar quatre dies van anar a ajudar a Tirant.

Insídies del duc de Macedònia

Al quinzè dia arribats els reforços embarcats en les naus genoveses, els trucs van començar a atacar a la gent de Tirant, que els va fer aixecar el seu campament, però el Soldà no podia aixecar el seu campament, i va manar de construir un pont. Una vegada el pont va estar construït Tirant passava d'una banda a l'altre perseguit per els turcs, fins que aquests es van dividir per la meitat.

Tirant va carregar totes les tendes a dins dels castells que hi havia vora el pont de pedra, i van pujar a dalt d'un Pujol. Van morir seixanta cristians. I el Duc de Macedònia va enviar el seu escuder a l'emperador, el qual va enganyar al rei dient-li que havia hagut molta mortaldat entre els cristians. I tota la gent maleïa Tirant i el rei i tota la cort es dolia. Mentrestant, Tirant va baixar al castells i es va preparar per a la batalla. Amb dos cavallers mes va prendre foc al pont de fusta dels turcs. Els turcs i moros estaven dividits, i com que no podien passar a l'altre banda del pont, van quedar allí esperant. Mentrestant Pírmus que havia anat a la cort a que enviessin galeres per ajudar va trobar a tota la població en dol, i a palau encara molt més, però Pírimis va convèncer la princesa de la mentida del Duc, i el rei va caure esmortit de l'alegria que tenia al cor. L'endemà van salpar naus i vitualles per al camp de Tirant i Pírimus.

Rendició dels moros. Els consells del savi Salomó

El mateix dia que Pírimus sortia de Constantinoble, els moros es rendien presentant el seu savi Abdal·là Salomó, el qual va demanar a Tirant que els perdonés la vida, així ho va fer, va fer venir moros de vint en vint, els va desarmar, i els va fer presos. El savi moro, li va fer un discurs tan ben fet sobre l'honor, i sobre les coses que l'envolten, que Tirant va decidir llibertar-lo a ell, el seu fill, i vint captius més. Al cap de dos dies van arribar les vitualles, Tirant va fer despollar els moros de les seves riqueses, i les va donar entre la gent del seu camp, i els va embarcar cap a Constantinoble.

Justícia de l'Emperador

Diafebus i el Conestable van dur els presoners a la ciutat, i a corre cuita Diafebus va anar a parlar amb

Carmesina sobre Tirant. Al cap de pocs dies, tots els presos van ser armats i desarmats davant de tot el poble, i fent gran burla omplint-los d'improperis i d'infàmia. I tan era la ràbia que tenien alguns que fins i tot el duc d'Andria va morir ja que se li va esclatar el fel.

Tots els presoners els duïen per castells i viles perquè la gent els conegués. El dia següent va enviar a tots els que no podien pagar rescat a Venècia, Sicília, Roma i Itàlia per vendre'ls o baratar-los a canvi d'armes, cavalls o vitualles.

Matrimoni secret d'Estefania i Diafebus

Diafebus va anar a la cambra de Carmesina, però en lloc d'ella hi va trobar Estefania. I ell li va tirar els trastos, i ella s'hi va denegar. Diafebus va anar a parlar amb l'emperador, i li va pregar que l'esperés. Ell la va trobar que plorava, i amb aquestes van arribar la princesa i Plaerdemavida. I Carmesina li va donar mitja càrrega d'or amb què pugui sostenir-se dignament, i li a donar el comptat de Sant Àngel. Després Estefania es fa deixar per l'encant de Diafebus (sols de cintura per amunt), el qual als pits li va trobar una nota que deia que ella el volia prendre com a marit. Mentrestant els moros li van demanar al rei d'Egipte que reptés a Tirant a un combat a tota ultrança per a poder-lo eliminar.

Desafiament del rei d'Egipte

Un espia de Tirant a la ciutat de Famagosta, a Xipre, va anar a prevenir a Tirant que no acceptes la lletra de batalla del rei d'Egipte, ja que es volia fer una gran traïció a Tirant. Però Tirant va decidir acceptar, i amb ajuda de tots els ducs i marquesos, el van fer lluitar en honor de Carmesina. Després va llegir la carta que li trametia entre Tirant i el duc de Macedònia. I El rei va decidir anar a veure el campament. Mentrestant, tots els ducs i marquesos van defensar a Tirant, menys el comte de Plegamans que va defensar el Duc. L'emperador va sortir cap al camp de Tirant, i una vegada allí no va trobar cap cavaller, sols el senyor de Malveí en el seu castell on van hostatjar-se el rei i els seus acompanyants. I van enviar un missatger a Tirant perquè si presentés, i ell sense dir res a ningú excepte Diafebus va anar a veure l'emperador .

La gran batalla contra els turcs

Aquell mateix dia, Tirant va manar que agafés quatre-centes llances, i s'amagués darrera d'una gran roca que hi havia a una llegua del camp. Llavors tota la gent amb Tirant es va posar amb formació, i van començar a fugir cap a la roca on hi havia Diafebus, els moros per a poder atrapar-los, van llençar les armes i es van posar a córrer cap a ells. Un cop passada la roca on s'amagava Diafebus. Llavors es van dividir, i van començar a lluitar bravament, Tirant estava lluitant amb el rei de Capadòcia, mentre el duc de Macedònia, el va trair, i li va donar una estocada amb l'espasa sota el bacinet al coll, sort que el va ferir lleugerament!!! Llavors El rei d'Egipte, el de Capadòcia i el d'Àfrica, van fer una trama, intentant que Tirant morís. I els tres es van escometre cap a Tirant, van escometre Tirant que va caure a terra, i el rei d'Àfrica va travessar de banda a banda al duc de Macedònia. El rei d'Egipte volia davallar del cavall per a matar a Tirant, però el senyor d'Agramunt, li va nafrar la cuixa. I així van seguir lluitant fins que Diafebus cansat de no fer res, va decidir sortir de darrera la roca, i els turcs i moros quan el van veure se'n van anar molt depressa.

En la fugida el rei d'Egipte es va aturar a la ciutat que havia estat del marquès de Sant Jordi. El marquès va entrar a la ciutat per ajuda de Jacob, el qual li va obrir la porta i van poder entrar per allà, i van fer presos a tots els de dins de palau. Però Tirant no estava content ja que Diafebus no l'havia obeït. L'Emperador acompanyat dels barons de Sicília i de la seva filla es va dirigir a la ciutat on estava Tirant. Ciprès de Pertenó (el xivato de Tirant), va sortir de la ciutat i va anar fins a Tirant per a explicar-li les noves notícies, i li va dir què set naus genoveses arribaven amb vitualles. I que el gran Caramany ve amb cinquanta mil homes.

Tirant i Carmesina al castell de Malveí

Tirant i el duc de Pera, van anar al castell de Malveí, on hi havia la Infanta i les donzelles. Tirant es va apartar amb carmesina i Estefania, on va posar la mà als genolls de Carmesina. Llavors l'Emperador el va cridar, i li va dir que a qui podia atorgar l'ofici de Gran Conestable, i ell li va dir que Diafebus era la persona assenyada, i li va voler donar a Tirant el comptat de Sant Àngel, però ell li va regalar a Diafebus.

I passejant amb Carmesina, li va dir que no va acceptar el comptat perquè l'única cosa que ell volia era la seva mà. Un dia després van fer Diafebus Comte de Sant Àngel i Gran Conestable, i tothom va dansar i alegre, tothom menys Tirant que estava preocupat perquè carmesina se n'havia d'anar. I aquella nit Tirant i Diafebus van passar la nit a l'habitació de l'infanta, amb Carmesina i Estefania.

El somni de Plaerdemavida

A la matinada Plaerdemavida, va entrar a l'habitació on hi havia carmesina i Estefania, i els hi va contar l'història que havien viscut però en somnis. Que Diafebus i Estefania fan fer l'acte sexual, i que Tirant demanava contínuament si Carmesina li donava la glòria, però ella s'hi negava. Aquest va ser el somni de Plaerdemavida, i totes tres van sortir de la sala rient. Llavors a l'hora de la partida, Tirant veient la Infanta, li va agafar un espasme, i va caure a terra d'amor, davant de tothom, i ell va dissimular dient que se li havia trencat el gambal.

Tirant venç l'estol del Gran Caramany

Al cap de pocs dies van arribar les naus carregades de provisions (per als turcs, moros i genovesos) al port de Bellpuig. Tirant va entrar al port i els hi va robar totes les provisions. Venien a socórrer també les naus del Gran Caramany, Tirant va aplegar consell, i van decidir combatre al mar. I Tirant va manar que sortissin dues naus, i que quan dividissin la nau de Gran Caramany una tornés i l'altra el seguís. I quan van veure que tornava una nau van sortir totes les naus del port, totes les barques de pesca i com era de nit, sols es distinguien els llums, i les naus del Gran Caramany van arribar a contar setanta-quatre naus de guerra. I van decidir salvar la seva pell abans de morir, i es van donar a la fuga.

El Gran Caramany va anar cap a Xipre, i la galera de seguiment i la nau de Tirant els seguien a tot drap. Fins que va acabar amb la mort de tots els ocupants de la nau del Gran Caramany, i quatre-cents vint-i-sis cristians. Llavors Tirant va anar a la ciutat de Sant Jordi, i seguint consells del senyor de Malveí es va dirigir a Constantinoble. Així ho va fer, i els metges li curaven les ferides Carmesina li havia de trametre una carta del rei que deia que partís quan abans millor, i ella es vas desmaiar i va caure a terra esmortida. Llavors Tirant se'n va anar a veure que li passava i Carmesina li va dir que li beses els pits. Va tornar a la posada i els metges el curaven.

Propostes de Pau del Soldà

El Soldà, desitjós de posar fi a tanta mortaldat, va decidir enviar ambaixadors de pau a Constantinoble. Amb tres propostes. La primera era per pactar treves per terra i per mar. La segona, per posar preu al rescat del Gran Caramany. I la tercera, que el Soldà fos com un fill seu, i li donés la mà de Carmesina. L'Emperador va decidir fer una treva de tres mesos, per poder recuperar-se Tirant.

Tirant, cavaller de la calça brodada

Un dia Tirant va entrar a la cambra de Carmesina sense avisar. Ella li va pregar que se n'anés. Però ell no li va fer cas, i la va començar a besar. Van sentir que venia l'Emperadriu, i Tirant es va tirar a terra, i li van col·locar roba al damunt. Després volia sortir i va veure que venia l'Emperador, i van ficar Tirant a la recambra cobert de roba, i allí va estar l'Emperador fins que va estar vestida. Després Carmesina va anar a veure Tirant i ell la va agafar i ballava amb ella per tota la cambra, mentrestant la besava. I Tirant amb la sabata va tocar el lloc vedat (coniet). Quan Tirant va ser a la seva posada es va treure les calces i les va fer

brodar ricament amb perles, robins i diamants aquella sabata i aquella calça.

Les grans festes de l'Emperador als ambaixadors

L'Emperador va voler donar resposta als ambaixadors, i per aquest motiu, va celebrar una gran festa. Llavors va arribar Diafebus, amb una careta perquè ningú no el conegués, i va començar a combatre amb el duc de Sinòpoli, i després el duc de Pera. Quan li va tocar combatre a Tirant, Diafebus no volia combatre, i van començar, i cada vegada que passaven un vers l'altre, Diafebus aixecava la llança, i el mateix feia Tirant, un cop acabat aquest espectacle, Diafebus va baixar del cavall i el van dur amb les deesses, i el van fer seure a la cadira de la sàvia Sibila. I quan Estefania va veure Diafebus a dalt de la cadira el cor li va defallir. Mentrestant Tirant s'anava canviant de roba, però mai no es mudava la sabata i la calça brodada.

El rei Artús

Anant cap a la ciutat del duc de Pera, carmesina li va preguntar perquè duia la calça brodada i l'altre no, i ell li va explicar el fet de tocar-li el que ell busca. Una vegada a la ciutat van fer un combat, i després els cavallers es van desarmar i van anar a palau, ja que l'emperador els havia convidat a dinar, mentrestant dinaven van entrar quatre donzelles vestides de negre, dient que buscaven a Artús, i li van preguntar l'Emperador per si sabia on era. Però quan va saber que havia arribat Moraga, va anar cap al port per a veure-la. I després van anar a palau. On hi havia una gàbia d'argent amb dos homes dins, eren el rei Artús, i fe-sens-pietat, la reina Moraga, li va mostrar el seu anell, i el rei la va reconèixer. I van començar a ballar. I van anar a sopar al vaixell. Llavors l'endemà va donar la resposta als ambaixadors, no donaria la seva filla a un home fora de la llei, i que el Gran Caramany i el sobirà de Índia no es podien rescatar per cap preu, sols si es tornava la pau a l'imperi.

Les maldats de la Viuda Reposada

Tirant li va demanar a carmesina el que ell desitjava, i ella li va dir que tot arribaria en el seu moment. Però, la Viuda Reposada, que va mentir a l'Infanta, i aquesta va pensar que Estefania i Plaerdemavida, actuaven a favor de Tirant obtingués d'ella el que ell desitja, la princesa no va poder dormir en tota la nit, i a mes a mes, va dir-li a Estefania que era podia rebre. Al matí Tirant sabent que la princesa no va poder dormir en tota la nit, va anar a palau, i la princesa no volia saber res d'ell, i Estefania va intentar de parlar amb ella. Però no va solucionar gran cosa, cada cop que deia Tirant, la feia callar.

Bodes d'Estefania i Diafebus

Tirant va trobar Estefania plorant als peus de Diafebus, preguntant-li que no s'afanés. I Tirant va demanar a l'Emperador si Diafebus i Estefania es podien casar, l'Emperador va dir que ho diguessin a l'Emperadora, i a Carmesina, i si elles acceptaven hi hauria boda, hi davant tota la cort el mateix moment es van casar. Però les bodes es van fer l'endemà per a no retardar la partida de Tirant.

La primera nit de casats, Plaerdemavida, va agafar cinc gats petits i els va posar a la finestra dels esposats, i va fer venir l'Emperador dient que Estefania feia molts de crits. I l'Emperador va començar a riure, hi li va dir que si no tingués muller es casaria amb ella. L'endemà, l'Emperador, va portar els cent mil ducats, totes les joies i les robes, i tot el que el pare d'Estefania li havia deixat. Va nomenar Diafebus com a Duc de Macedònia.

Llavors va arribar Tirant amb trenta-cinc cavallers que havien vingut amb ell i el vescomte de Brancjes i van honorar a l'Emperador, i llavors Tirant li va dir el significat de Roca Salada. Després li va dir al rei que ell no estava aquí per tenir bens sinó que per a fer grans batalles. El rei es va sentir molt orgullós, i li va dir a Carmesina que si Déu li donava vida Tirant seria el rei amb ella.

Tirant intenta retre el castell i es trenca una cama

Plaerdemavida, va engrescar a Tirant perquè restés a veure el bany de la princesa, i altres coses. Tirant va arribar a l'hora de sopar i va entrar per la porta de l'hort, i Plaerdemavida el va portar al bany, i quan la princesa es banyava, ell li enfocava el seu cos amb un llum. Una vegada tots dormien, Plaerdemavida, va agafar a Tirant i el va portar a l'habitació de Carmesina, i posant el cap entre Tirant i Carmesina, Tirant li tocava les parts, i la princesa es pensava que era Plaerdemavida. I Tirant volent aconseguir el seu desig, va despertar la Princesa que va cridar molt fort. I Tirant es va veure obligat a la fugida. Plaerdemavida, el va dur a retret i li va donar una corda, i ell va baixar des del terrat, però la corda no arribava a terra, i va tenir que saltar, i es va rompre una cama.

Rates a palau. Tirant resta a Constantinoble

L'Emperadriu, es va acostar a Carmesina i li va preguntar la raó d'aquell esvalot. I ella li va dir que una rata havia pujat al seu llit, i tothom és va posar a cercar la rata. Mentrestant Plaerdemavida va anar a llevar la corda del terrat, per a què ningú no sospites sobre Tirant. Mentrestant per l'hort van passar Hipòlit i el vescomte de Branches. I per a camuflar la feta de Tirant, van simular que havia estat una caiguda a cavall. I mentrestant els metges intentaven curar-lo, Tirant es va esmortir tres vegades. Es va fer consell, i es va decidir donar repòs a Tirant, i el duc de Macedònia i el duc de Pera van capitanejar l'exercit en lloc de Tirant.

I amb aquestes va arribar una nota del marquès de Sant Jordi, dient que havia arribat una gran morisca, com el rei de Jerusalem, el rei de l'Índia menor, el rei Menador, el rei de Damasc i el rei de Veruntamen. I Tirant va acomiadar-se del seu rei, ja que el seu rei anava a combatir els moros.

Hipòlit i l'Emperadriu

Un dia que Hipòlit i Carmesina parlaven, va entrar l'Emperadriu a la cambra de Carmesina, i li va dir a Hipòlit que la seva cara se li veia molt de cansament, i ell li va dir que era perquè no tenia cap dona a prop seu, i que n'estimava una, i l'Emperadriu, li va preguntar qui era la afortunada. I Hipòlit va sortir corrents de la cambra. Al cap d'una estona va tornar, i Hipòlit va dir-li a l'Emperadriu que era ella la causa del seu amor. I ella va dir-li que no convenia, i va arribar l'Emperador, i se la va endur.

Mentrestant Tirant, ja podia anar amb una crossa, i el van dur a la ciutat. I va anar a palau amb Hipòlit, i Tirant li va menar que s'estigues amb l'Emperadriu, els quals van fer una tramoia per a poder-se veure, i una vegada a palau va manar canviar tot el dormitori i perfumar-lo. La tramoia era que Hipòlit s'esperes al terrat del palau, i que d'allí, entrés amb l'Emperadriu a la seva habitació. Una vegada allí van passar la nit junts. Però a la matinada, l'Emperador i tots els metges eren a la porta per veure que li passava a l'Emperadriu, i ella va amagar Hipòlit al retret, i va explicar-li's una somni fictici a l'Emperador i els que eren amb ell. I Hipòlit va estar quinze dies vivint en aquell retret. I quan se n'havia d'anar, l'Emperadriu, li va regalar un collar, i li va dir que el portés, i que en pocs anys el faria portar corona reial.

La perfídia de la Viuda Reposada

La Viuda Reposada estava enamorada de Tirant, i veient que aquest no li corresponia, li va dir a Carmesina que Tirant volia cometre alguna vilesa, i la Princesa li va demanar que parles amb Tirant per a veure si tenia traïció al cor o no. Però la Viuda li va oferir la seva companya, però Tirant la va rebutjar. I la Viuda va dir-li a Tirant que Lauseta (un negre que s'encarregava de l'hort).

Matrimoni secret entre Tirant i Carmesina.

Tirant a petició de l'Emperador va agafar a Carmesina per el braç i van fer una volta per l'hort. En aquell lloc els dos enamorats es van confessar el seu amor i van decidir fer unes bodes sordes. Aquella mateixa nit, Tirant

i Carmesina s'unien en matrimoni amb la presència de Plaerdemavida. Van passar tota la nit junts, però al matí Plaerdemavida estava molt enutjada amb Tirant perquè Carmesina seguia sent verge.

El gran engany de la Viuda Reposada

La Viuda Reposada estava enamorada de Tirant, i va idear una estratagema per a que Tirant no seguia amb la Princesa. Va fer que Tirant es pensés que la Princesa y l'hortolà negre estaven junts. Va disfressar a Plaerdemavida de l'hortolà i varen fer una sèrie de jocs, Tirant molt enutjat per que es pensava que el negre i Carmesina estaven junts s'en volia anar ca casa (estaven a casa d'una vella), però la Viuda el va convèncer per a que es quedés a dormir a la casa. Llavors la Viuda va entrar només amb un camisa y va voler fer l'amor amb Tirant, aquest si va negar hi ella es va despullar, Tirant amb veure-la va fer un salt del llit i s'en va anar a casa.

Desventures de Tirant

Tirant va ser cridat per l'Emperador , aquest li va contar la mala situació que es vivia en la batalla contra els moros, i la Princesa es va desmaiar, al veure Tirant això es va tornar a trencar la cama i li sortia sang de molts llocs, i no es podia llevar del llit fins que varen fer un simulacre d'invasió de la ciutat, hi Tirant mogut per l'esperit cavalleresc es va vestir per al combat per a perdre la por. En aquest temps Tirant no va gosar veure Carmesina per el que havia fet amb l'hortolà, i va enviar a dues donzelles per a parlar amb ell, però els criats de Tirant no varen deixar passar a ningú. Carmesina i l'Emperadriu estaven tristes perquè Diafebus i Tirant partien amb el vaixell. I veient Carmesina que Tirant no s'acomiadava va enviar a Plaerdemavida a l'embarcació i aquesta li va dir que era ella la que s'havia disfressat de l'hortolà. Llavors Tirant va enviar una maledicció a la Viuda. Es va originar una tempesta i el vaixell de Tirant es va enfonsar, i Plaerdemavida va arribar fina a la plata on un moro la va dur a casa de la seva filla per a hospedar-se.

Tirant al nord d'Àfrica

Tirant, captiu, obté la llibertat per la seva virtut de cavalleria

Tirant va restar a la barca i va aconseguir arribar a la costa amb un altre i es van amagar en una cova on va ser trobat per un personatge anomenat Cabdillo, que va fer Tirant un fill seu. Tirant va ser empresonat per els fills d'Escariano, i aquest al saber-ho el va treure i li va demanar que l'ajudés a combatre contra el rei Escariano. Tirant i un moro es van disfressar de pastors i van anar al campament dels enemics d'Escariano a vendre moltons, cada vespre Tirant ungia les bombardes. Tornats als castell va fer construir un pont elevadís on es batallaven els moros. Tirant va anar a buscar el Rei i la seva filla i Tirant va decidir acompanyar el rei fins a vèncer el rei Escariano. No obstant la filla del rei s'avia enamorat de Tirant i desitjava la mort del seu marit per poder anar amb Tirant.

Tirant, amb astúcia, venç el rei Escariano

Tirant va anar a protegir la ciutat de Linac, mentrestant que a Tremissèn Jacob va conspirar en contra del seu rei i la gent d'armes del bàndol contrari va passar a la ciutat per aquella porta, el rei fou assassinat, i la seva descendència empresonada. Jacob va ser torturat i mort dies després.

Tirant es va dirigir cap al castell del rei Escariano i va torturar un noi i el va fer entrar al castell del rei, aquest va sentir pena i el va acceptar. El rei li va agafar confiança, i un dia que tenia guarda de nit va fer entrar a Tirant i als seus que varen conquerir la ciutat. Tirant va tenir notícies dels seus companys de naufragi i els va vestir i salvar de l'esclavitud que tenien.

Tirant evangelitza els infidels

Un dia la Reina va demanar-li el matrimoni a Tirant, ell li va contestar que estava enamorat d'una donzella, i que no és podia casar amb una mora degut a la seva religió, llavors la reina es va fer cristiana, després el rei va rebre el baptisme davant tot el seu poble i després el poble sencer va ser cristià.

Retrobament de Tirant i Plaerdemavida

A l'assalt a Tremissèn van morir deu moros per cada cristià, i els moros van morir cap per avall mentre que els cristians varen morir amb el nas cap al cel. És van fer treves per tal de fer un enterrament digne a tots els defallits. Després de la treva, Tirant anà conquerint més i més terrenys, i discutint amb el senyor d'Agramunt van decidir conquerir les ciutats, l'única que li faltava Montàgata. Tirant i els seus homes van anar a posar setge a la ciutat. De la ciutat van sortir donzelles vestides a la morisca, que varen anar a demanar pau a Tirant, llavors dialoguen Plaerdemavida i Tirant i al final Tirant allibera la ciutat i s'embarca cap a l'Imperi Grec.

Tirant torna a l'Imperi Grec

Amb el parèntesi Africà, Tirant ha expiat la falta per desconfiar de Carmesina. Es dirigeix novament a Constantinoble i tornem a trobar els dos fils argumentals: l'alliberament de l'Imperi, i els amors de Tirant i Carmesina. Abans d'arribar-hi es narra l'aventura fantàstica del llibre: la del cavaller Espèrcius, que naufraga en una illa despoblada i desencanta una donzella en forma de drac. Aquest episodi està tret dels viatges de *Mandeville*. El més remarcable d'aquesta última part són els episodis que resolen la relació dels dos joves amb escenes de gran vivacitat i imatges de gran sensibilitat i bellesa on es pot apreciar l'influència de l'escriptor Joan Roig de Corella.

Estructura de la novel·la

Aquest llibre consta d'una primera part on es fa una invocació i una dedicatòria al il·lustre príncep i senyor rei expectant Don Fernando de Portugal, una segona que és el pròleg que té com a finalitat fer que l'art de la cavalleria no s'oblidi. I la tercera part que seria la novel·la en qüestió. Alhora la novel·la està separada en una primera part que la podríem anomenar com a: I, Tirant a Anglaterra; II, Tirant a Sicília i a l'illa de Rodes; III, Tirant a l'Imperi Grec; IV, Tirant al Nord d'Àfrica; V, Tirant torna a l'Imperi Grec. I la quarta i última part que és un Deo Gratias on es fa un colofó, que és una anotació al final dels llibres, per indicar el nom de l'impressor i el lloc i data de l'impressió, o una altra circumstància.

La part més important d'aquesta novel·la és la tercera, que és on Tirant s'enamora de Carmesina. Aquesta divisió està força bé però hem de tenir en compte que n'existeixen moltes. Una de tantes divideix l'obra en tres parts, la primera part engloba les dues primeres parts de l'anterior i si pot posar el títol de Món Britànic, Sicília i Rodes. La segona part que és la mateixa que el capítol tres de l'anterior i que rep el nom de Tirant a l'Imperi Grec. I la tercera i última part que engloba els dos darrers episodis de la estructura anterior, i que es pot resumir com Tirant al Nord d'Àfrica i proeses a Grècia

La trama que segueix Tirant lo Blanch és contínua i ordena. No hi trobem cap digressió com anteriorment vàrem trobar al llibre de les bèsties. Un fet que ens podria despistar seria quan a Tirant li donen l'orde de cavalleria i torna a veure a l'ermità. Tirant és un noble cavaller i no vol escoltar totes les proeses que ell a realitzat, aquí és quan un cavaller amic seu li explica a l'ermita les fetes de tirant. Hem de tenir ben clar que li explica en passat la qual cosa fa que no estiguem xerrant de digressió. Tirant lo blanc segueix una línia argumental cronològica.

Fets històrics, ficció i realitat

Informació de classe

Joanot Martorell s'ajuda de fets històrics per a fer la novel·la més versemblant a l'època. Martorell no vol

documentar els fets històrics, sinó que com ja he dit abans els utilitza per a fer la novel·la més versemblant. Els fets històrics que apareixen a la novel·la són el setge de Rodes i el setge de Constantinoble, on Joanot Martorell no hi va prendre part, sinó que es va informar a través de gent que hi havia participat i de cròniques de l'època. A més a més, alguns fets històrics són ficció com per exemple la conquesta al setge de Constantinoble, que ell argumenta que varen guanyar els cristians, però històricament era dels turcs.

Hem de comprendre també que el realisme no exclou l'exageració, per una banda hi ha una precisió absoluta com per exemple el que diu en el text de que 1224 genovesos varen ser batejats o per exemple amb una dama tenia la pell tan blanca que li veien la gola vermella quan el vi hi passava, o Quan un dels germans Muntalbà li va esclatar el fel després de veure la sepultura del seu senyor.

Ús de la bibliografia

Tirant lo Blanch és una novel·la versemblant, en contraposició a les novel·les de cavallers. Aquí no hi ha ni gegants ni dracs, ni espais simbòlics i tot és a prop de la vida. Amb això la novel·la obre nous camins d'aproximació a la realitat. El Tirant presenta una cavalleria possible i creïble: Cervantes, el Quijote, ja va assenyalar els dos aspectes essencials del Tirant: la versemblança i l'humor. Això va suposar un canvi en la narrativa medieval.

La seva versemblança obeint tant als nous gustos estètics com a les necessitats de la cavalleria del segle XV, que lluita per mantenir-se en el seu lloc de sempre. Així, el lector cortesà i cavalleresc pot identificar-se amb aquest món novel·lesc i refermar la validesa de l'estament al qual pertany i la necessitat de la seva existència i del lloc que ocupa en la societat. Perquè, al segle XV els cavallers eren els que havien de regir els destins del món. La novel·la ve a donar suport a aquesta convicció amb un model de cavaller exemplar però alhora humà, possible i creïble. Tirant no ha de ser només un personatge de ficció heroic, ha de ser la justificació del seu món. La seva gran aventura no té res a veure amb el lluíment personal, sinó amb el destí de la societat: salvar Constantinoble dels turcs, fet que era el somni de la cavalleria europea de l'època. Els jocs cavallerescos del segle XV són tant fastuosos i fascinants com inútils. Però allí on la cavalleria justificada la seva existència és en el seu paper militar. La seva versemblança era una necessitat literària i ideològica de l'època i els novel·listes se n'adonen; però el mèrit de Martorell és anar contra la tradició de la novel·la de cavalleria.

L'obra reflecteix, d'una manera fidel, usos i costums cavallerescos de l'època, narrats aquests amb seriositat i respecte: la cerimònia en què Tirant és fet cavaller, les magnífiques festes del casament del rei d'Anglaterra, les justes i torneigs, les lletres de batalles, els cavallers vençuts prenen els hàbits religiosos, o l'explicació de l'ordre de la Garrotera. Els lectors d'aquell temps s'hi havia de reconèixer, per tant la novel·la inclou episodis històrics coneguts per aquells; així, Tirant lluitarà per alliberament de l'illa de Rodes, assetjada pels moros i els genovesos, i intentarà alliberar Constantinoble dels turcs. Aquesta sensació de realitat és reforçada per la descripció dels aspectes més quotidians, com les armes i els vestits, els menjars, les converses privades i els noms dels personatges. Així, trobem espais perfectament identificables (Anglaterra, Sicília, Rodes) i noms de molt cavallers possibles de l'època (el Gran Turc, el Soldà de Babilònia, el príncep de Gal·les).

Cites de la lectura

En l'obra es comenten diferents fets històrics. Uns són ficció i uns altre són reals, per exemple podem trobar la descripció de les bodes del rei d'Anglaterra on es varen celebrar grans festes, torneigs i desfilades. Com per exemple la descripció de la pàgina 63: – Senyor de molta reverència, la vostra senyoria ha de saber que el dia de Sant Joan el Rei es va vestir molt ricament amb un mantell brodat de perles molt grosses i folrat de mart gibelí, i cavalcant un bell corser va sortir del palau i va anar a la gran plaça de la ciutat. La plaça resplendia de bellesa; estava engalanada amb banderes i penons i una multitud virolada i ricament abillada l'esperava formant una gran i solemne comitiva. Obria aquest magnífic seguici el duc de Lencastre amb quinze mil combatents molt ben armats i en bell ordre, muntats en cavall amb paraments de brocat i de xapateria d'or i d'argent, i amb moltes cobertes i plomalls, a la manera d'Itàlia i de Llombardia. Després anaven tots els ordres,

cadascú amb un criteri encès a la mà, seguits pels menestrals, cada ofici amb la seva lliurea. Per cert, que hi va haver molta disputa entre els teixidors i els ferrers per culpa dels juristes de cada part que profidejaven sobre quin d'aquests oficis havia d'anar primer. I crec que s'haurien arribat a matar uns amb els altres si el duc de Lancastre no s'hi hagués posat al mig amb la seva gent armada. Aquí es poden veure fets reals un poc dins de la ficció, Martorell utilitza el fet històric del casament del rei per a exagerar els cavallers, també es fan descripcions les robes que si duïen. Un altra tros on la ficció supera la realitat és aquella part on Kirieleison Muntalbà que veient el seu senyor mort li esclatà el fel. Pàgina 82: ... Quan Kirieleison va ser allí, va estar mirant els escuts dels cavallers, sobre els quals hi havia quatre escuts de Tirant en senyal de victòria, i, coneixent les armes del seu senyor, els seus ulls van començar a llançar grans llàgrimes i amb crits va començar a fer un dolorós plany . I era tant el dolor per la mort del seu senyor que es va avançar per despenjar els escuts de Tirant i agafant-los amb gran ira els va rebatre a terra. Després va veure pintades sobre el tabernacle les armes del seu rei, i sobre elles les de Tirant, i amb el cap va donar tants grans cops sobre el tabernacle que gairebé es va esmoreir. Quan va assegurar-se, el va obrir i, veient el seu senyor mort, li va agafar tant de dolor, mesclat amb extrema ira, que li va esclatar el fel i va morir immediatament... aquí Joanot Martorell, personalment crec que es va passar. Aquesta escena es ficció pura y absoluta, val a dir que Martorell tenia afers cavallerescos amb Joan de Montpalau, i li volia fer una burla de forma dissimulada, igual que amb el germà de Kirieleison, Tomàs. A més a més la realitat de l'època una vegada Tomàs va renunciar a lluitar com un cavaller, ve ser deshonrosament desarmat, y quan va estar recuperat es va fer frare. Pàgina 85: ... Tirant va cridar els seus servidors i en presència d'ells Tomàs de Muntalbà es va desdir del lleig cas de traïció de que l'havia acusat.

Aquest Tomàs de Muntalbà va ser desarmat amb deshonra i entre impropis va ser declarat fals, deslleial, perjur i femení. I quan va guarir les seves nafres, es va fer frare en un monestir de l'observança de Sant Francesc aquest cas podem comprovar com Martorell fa ús del que passava a la seva època quan un cavaller era vençut, els cavallers vençuts prenen els hàbits religiosos. I en molts altres aspectes de l'obra com lletres de batalla, l'ordre de la Garrotera i altres esdeveniments que Martorell utilitza per a fer l'obra encara més versemblant.

Un fet històric real que trobem també en el llibre es tractaria del setge de Rodes. Pàgina 91. ...Tirant en sentir aquestes noves, amb llicència del Duc i del seu pare i de la seva mare, va comprar una gran nau i la va fer armar i proveir de moltes vitualles per anar en socors dels assetjats ... Aquest fet fa que la novel·la sigui més versemblant ja que es tracte d'un fet històric real. Un altre fet històric que esmenta la novel·la és el setge de Constantinoble. Joanot Martorell introdueix aquest fet però canvia el desenllaç. Però la ficció en aquest cas supera la realitat .Pàgina 111. ... Entretant, el rei de Sicília havia rebut carta de l'emperador de Constantinoble, comunicant-li que el Soldà i el Gran Turc havien envaït la seva terra. El rei va fer cridar Tirant i després d'informar-lo d'aquesta malaventurada nova li va dir:

– Escolteu els seus precis–...

Aportació personal

A nivell personal hem de dir que hi ha molts aspectes de l'època Medieval, més concretament del segle XV que si no fos per aquest treball mai no en sabia res com per exemple quan Tirant es anomenat cavaller, les festes al casament d'un rei, en aquest cas el rei d'Anglaterra, el que passava a les justes i tornejos de l'època, el que passava quan un cavaller era vençut amb deshonra (els cavallers vençuts prenen els hàbits religiosos), l'ordre de la Garrotera...

Personatges

Informació de classe

Els personatges més importants de l'obra i que en farem referència són el protagonista Tirant, la princesa

Carmesina, l'Emperador, l'Emperadriu, Plaerdemavida, la Viuda Reposada, Hipòlit i Diafebus. Hem de saber que els personatges es desvinculen de les figures tòpiques medievals (llibres de cavalleria) en benefici de la diversitat de la vida i de la humanització lluny de convencionalismes herètics i segueixen una forma estereotipada i lineal. A continuació definirem els personatges més importants un per un.

Tirant era un misogin (contra les dones) que es burlava dels enamorats, en principi està segur dels seus actes però una vegada s'enamora és torna tímid i feble psicològicament, i Joanot Martorell es complau desmitificant-lo. En canvi Carmesina és molt poc rica psicològicament (es creu que tenia catorze anys), on la seva funció és preservar la seva virginitat, però la perd per el camí. Plaerdemavida és complau acariciant la Princesa. L'Emperador és un personatge frívol i burleta (fan gracies d'ell).

L'Emperadriu troba l'estimació i el consol que li mancava amb Hipòlit que el té com si fos el seu fill, l'Emperadriu té una gran complexitat psicològica. La Viuda Reposada té una moralitat rígida y molt severa en aparença. Quan s'enamora de Tirant es torna boja i difama el nom de Tirant al no ser correspost per aquest. Hipòlit es casa amb l'Emperadriu i finalment és anomenat Rei, es un cosí de Tirant. Diafebus també és un cosí de Tirant i es va casar amb Estefania en unes bodes sordes.

Bibliografia

En el Tirant són molt abundosos els casos de personatges de la novel·la que porten noms o títols corresponents a persones contemporànies, punt que cal tenir en compte ja que a vegades s'hi endevina una intenció de Martorell. Així, un dels personatges marginals de la novel·la és un jovenet de Famagosta que, havent estat capturat per el Soldà, havien fet moro, però que volgué tornar al cristianisme, es va passar a les forces de Tirant i durant un temps feu d'espia i proporcionà importants informacions sobre l'exèrcit infidel.

Aquest jovenet fou batejat al castell de Maleví, apadrinat per Tirant, i tothom li imposà el nom de Ciprés de Paternó. Paternó és la ciutat Siciliana, pròxima a Catània, adquirida al 1456 pels comptes d'Adernò, del llinatge Sicília dels Moncada, unes de les línies de la qual és la dels prínceps de Paternó. Sembla lògic que, el jovenet de la novel·la essent natural de Xipre tothom li posés el nom de Ciprés, però tot això adquireix un nou aspecte si remarcuem que un cavaller aragonès, que serví eficaçment a Alfons El Magnànim, almenys del 1429 al 1448, i que fou padrí de Ferran el Catòlic (L'any 1453), es deia Ciprés de Paternòv.

Seguidament i entrant més en detall, podríem dir que es representa a Tirant com un cavaller valent, fort, hàbil amb les armes, un gran estratègia militar, amb gran ànim i amb dots de comandament innegables, a més de ser un cortesà educat i gentil. Però allò que sedueix més al lector és la seva humanitat. La novel·la de cavalleria havia acostumat als lectors al model d'heroi virtuos i exemplar, invencible i fet d'una peça. Tirant, en canvi, sens presenta més complex i ric psicològicament, i ens captiva i es fa molt proper per la riquesa i varietat dels seus comportaments, en consonància amb la varietat de situacions que es donen a la novel·la. En definitiva, per la seva versemblança: perquè tots els seus fets són propis del comportament humà i dintre dels seus límits possibles.

Tirant és un cavaller notable i un bon cap militar, que venç sempre, i amb uns avantpassats il·lustres en el món de cavalleria. Tirant està fet un herois. La seva pertinença al llinatge de Roca Salada, descendent del pare del mític rei Artús, l'entronca amb una nissaga de ressonància literàries de significació prou conegudes. Tanmateix, aquesta descripció és només un referent i un element d'ornamentació literària, sense cap altre conseqüència. El mateix Joanot Martorell ho indica així, pel fet de no donar aquesta notícia sinó quan la novel·la ja està molt avançada i com una simple informació, a la qual no dedica gaires línies. Perquè Tirant conserva, d'aquests procedents, el seu caràcter de cavaller virtuos, valent i admirable, però viu en un món ben real i actua sempre dins el marc del que és possible: els seus combats individuals són, contra un sol cavaller, ell és desafiat sovint i la majoria de vegades, com és normal, en surt ferit. Joanot Martorell s'afanya, per boca de Diafebus, a donar-nos la raó. El seu èxit no es deu a una força sobrehumana, sinó a la seva capacitat de resistència i al seu enginy. D'altre banda, les victòries militars no són fruit de cap actuació personal decisiva,

sinó resultat dels seus coneixements de l'art de la guerra i sobretot, de la seva astúcia, i la majoria dels enfrontaments militars es resolen gràcies a una estratagema i, de vegades, mitjançant alguna traïció.

Tanmateix, si en les aventures cavalleresques Tirant es comporta dintre dels límits de la capacitat humana, és en les escenes amoroses on s'humanitza definitivament i se'n fa més atractius, per les seves debilitats i per l'ampli registre de situacions per què passa. Enamorat sobtadament i irresistiblement de Carmesina la primera vegada que la veu, el seu amor és des de l'inici ben terrenal: Tirant s'encén per la seva bellesa i se sent atret, molt especialment, pels pits de la princesa "dues pomes cristal·lines". I les seves relacions són, de fet la història de la frustració d'un desig amoros-sexual insatisfet; davant de la Princesa és molt tímid i poc a poc agosaradament, tant valent com és en el camp de batalla. La seva indecisió, fins hi tot, el porten de vegades a situacions que voregen el ridícul, com quan Plaerdemavida, després d'haver-lo introduït a la cambra de la infanta, cansada de les seves vacil·lacions, el deixa sol a les fosques descalç i en camins, clavat al bell mig de l'habitació durant més de mitja hora; o a situacions força compromeses com l'escena en què els dos amants són sorpresos en l'habitació per l'Emperadriu.

La humanització de Tirant arriba a la màxima expressió en el moment de la seva mort. Perquè Tirant (contra tota la tradició literària) mor de malaltia.

D'altra banda, la crítica ha cregut veure en el personatge Tirant elements biogràfics que podrien haver estat inspirats en alguns personatges històricament reals: en Geffroy de Thoisy, cavaller borgonyó que va participar en l'alliberament de Rodes; en el cabdill Hongarès Joan Hundayi, que (com Tirant a la novel·la) havia vençut als turcs que volien prendre l'Imperi el 1448; i, sobretot, en la figura de Roger de Flor, el capità dels almogàvers. El paral·lisme entre alguns episodis de la vida d'aquests i els ficticis de Tirant són evidents:

- El 1302 Roger de Flor s'embarcà a Sicília vers Constantinoble i es posa al servei de l'emperador contra els turcs. Igual que Tirant.
- Allí va ser rebut honorablement, però amb recel i animadversió per alguns nobles senyors de l'Imperi. Episodi que recorda l'arribada de Tirant a l'antiga Bizanci: rebut amb honor per l'Emperador, però hostilitzat constantment pel Duc de Macedònia, que fins i tot intenta matar-lo a traïció, com va fer efectivament amb Roger de Flor.
- El cabdill almogàver va ser nomenat megaduc i Cèsar de l'Imperi (ni més ni menys com Tirant a la novel·la), i es va casar amb una neboda de l'Emperador (Tirant s'exposa, i només la mort impedeix casar-s'hi, amb la filla de l'Emperador).
- Roger de Flor, finalment, va morir assassinat a la ciutat d'Andrinòpolis. I és en aquesta ciutat on mor Tirant, tot i que en circumstàncies diferents.

Tirant, però, és un personatge de ficció, humà i ben perfilat psicològicament que sens dubte, recull elements biogràfics de personatges rigorosament històrics. També aquí és clara la voluntat de Joanot Martorell de fer versemblant la novel·la amb comportaments ajustats a la mesura humana i amb elements biogràfics que devien ser prou coneguts dels seus contemporanis.

Els altres personatges de la novel·la, tot i que clarament individualitzats i amb comportaments plausibles, estan menys dibuixats que Tirant. No obstant això tots estan clarament caracteritzats. L'emperador troba el contrapès a la seva dignitat imperial en comentaris força col·loquials i familiars com quan, cansat de cercar inútilment la rata, diu "anem, que aquí em refredo"; o la Viuda reposada, una dida severa, que es transforma sobtadament enamorada de Tirant, fins a extrems grotescos, com en la escena en què es despulla i suplica les carícies del cavaller. entre tots ells, però, plens de vida i amb comportaments ajustats a les situacions, destaca per mèrit propi Plaerdemavida, possiblement el personatge més simpàtic entremaliat de la narració. És curiós observar a aquesta donzella, imprescindible en els amors de Tirant i Carmesina, graciosa, sovint

desvergonyida i sempre intencionada en els afers eròtics, és l'única que no viu aventures sexuals. Sembla com si el seu erotisme es satisfés amb una mena de contemplació, física i mental, de les aventures dels altres.

Carmesina és un personatge encisador, malgrat que possiblement és el de menys complexitat psicològica de tota la novel·la, moguda únicament per l'idea de preservar la seva virginitat; una actitud simple i unidireccional que contrasta vivament amb la complexitat de la seva mare l'Emperadriu, que portes enfora manté una imatge de dignitat, honestat i noblesa i portes endins és lliure amb una alegria juvenil a l'adulteri amb el jove Hipòlit, en una relació de marcades connotacions incestuoses. L'aptitud unidireccional de Carmesina però està plenament justificada a la novel·la. En primer lloc, perquè és justament aquest fet el que manté la tensió dels episodis amorosos. I en segon lloc, i no per això menys important perquè Carmesina de fet exigeix de Tirant com a Princesa imperial que és, una posició social que ell només pot guanyar vençant els turcs i doncs a la fi de la novel·la.

Tots aquests comportaments com és obvi, no tenen res de convencional ni arquetípic i són en canvi un clar reflexes de la rica i complexa psicologia dels éssers humans.

Cites de lectura

Hi ha diferents cites on és poden veure els diferents comportaments que tenen els personatges que hi prenen part. Per exemple a la pàgina 215 se'ns fa una descripció breu de tal com és Tirant físicament: ...Senyor, no crec que la natura pugui fer un cos mortal amb tanta perfecció com el que he vist fa uns instants..., on és pot apreciar la gran complexitat física que Tirant mostrava. Aquesta altre mostra el respecte que és tenia a la figura de Tirant, i com era altament recompensat per els seus afers cavallerescos: ... –Senyor, jo us diré la veritat. El millor de tots els vencedors, el qui ha merescut més glòria, ha estat Tirant lo Blanch, en honor del qual s'han fet quinze dies de festes nobles i riques (...) Després set donzelles vestides de blanc li van senyir l'espasa, i quatre cavallers els majors amb dignitat, li van calçar els esperons. En acabat, la Reina el va prendre per el braç, i una duquessa de l'altre, i el van portar a la cadira reial.... A Carmesina podem apreciar alguns fragments on és mostra freda davant de Tirant per a conservar la seva virginitat: – Qui t'ha donat permís per entrar aquí? – Va dir Carmesina en veure'l –. No és convenient que hi entris sense llicència meva, ja que si ho sap l'Emperador et podria incriminar de deslleialtat. Et prego que t'en vagis i no facis tremolar els meus pits de recel tremolós... en aquest fragment és pot veure com Carmesina té la intenció de preservar la seva intimitat per damunt de tot, i o el deixa aprofundir en el seu amor.

L'Emperador és mostra descentrat, empra un llenguatge col·loquial i Joanot Martorell és burla desmitificant-lo: A la fi, l'Emperador, cansat de córrer en camisa per l'estança, és va retirar dient: – Anem, que aquí em refredo!. Com és pot comprovar amb aquest text de la pàgina 190, l'Emperador és pobre amb llenguatge, i podríem dir que un poc despistat ja que no és va abrigar i tenia fred, a més a més la vestimenta que portava no és la pròpia d'un rei. En canvi l'Emperadriu utilitza un llenguatge més culte i és deixa seduir per Hipòlit, i desborda la seva passió amb aquest, com és pot comprovar a la pàgina 194: – Senyora, només desitjo estar al vostre costat. L'Emperadriu, amb un gest i cara afable, no va trigar gens a respondre: – La teva molta virtut em força a passar els límits de la castedat. Si amb el juraments dignes de fe, m'assegures que no ho sabrà l'Emperador ni cap altre, per la teva llengua, jo faré el que sigui plaent. En la callada nit que dona lleuger repòs a totes les criatures, esperem al terrat de la teva cambra. Vine-hi i no dubtis, que jo, t'estimo en extrem, no trigaré en venir, si la mort no m'ho impedeix. Aquí és veuen planejats els desitjos dels dos nous amants, on a la pàgina 193 és el jove Hipòlit qui du l'iniciativa: – Senyora, no poques vegades he estat temptat de manifestar a la vostra majestat el meu amor, però el temor m'ho ha impedit fins ara. Per jove d'edat, la meua llengua embarassada no és prou hàbil per manifestar el que el meu cor voldria: la vostra excel·lència hi haurà de suplir el que falta. Vull que sapigueu que és la esperança que tinc en vos el que em manté viu el món. Només us suplico, agenollar als vostres peus que digueu com m'he de regir, i que si m'heu de castigar ho feu amb amor Aquí Hipòlit. mostra a l'Emperadriu el seu amor. I per acabar farem referència a la desesperació que sofria la viuda reposada per Tirant, en el text de la pàgina 206. – Reposeu una mica. Ara hi ha massa gent al carrer i no voldria que ningú us veiés sortir. Tirant, adolorit com estava, va tornar al llit. Llavors, la viuda

va tancar-se a la cambra de la vella de la casa, es va despullar prestament i e va vestir amb una camisa perfumada com si hagués entrat en batalla; i tota descordada va tornar a la cambra i es va posar al costat de Tirant; i en gran atreviment i poca vergonya li va dir: – Si sabéssiu el treball que la meva cansada ànima passa pel vostre amor, seria impossible que no tinguéssiu pietat de mi. ¿Quina major voluntat que la meva trobareu en qualsevol altre? Sempre vaig ser lleial al meu marit i no he estat coneguda per cap altre home. Major glòria us seria tenir-me constantment a la vostre cambra, que no estimar donzella fingida i sotmesa a un moro captiu negre. Si ella no ha estat lleial al seu pare, ¿Com ha de ser fidel al seu marit? Estimeu a qui us estima i oblideu a qui no us vol bé (...) – I dient això es va treure la camisa que duia descordada. Quan Tirant la va veure tota nua va sortir del llit amb un gran salt i va anar-se'n a la posada amb gran dolor. i veient el que pretenia la Viuda Reposada acabem aquesta secció.

Aportació personal

Hi ha molts de personatges i la trama és difon, també hem de dir que aquest fet dona molta riquesa literària a la novel·la. Els personatges principals tenen una versemblança força acceptable. Tirant és una imitació de Roger de Flor, i les cavalleries que realitza el Tirant en l'obra són el conjunt de moltes realitzades per a diferents cavallers de l'època. A més a més la complexitat psicològica del personatges de l'obra fa que no sàpigues mai per on et poden sortir, com per exemple amb la Viuda Reposada, Qui anava a dir que és declararia d'aquella forma a Tirant? Tots els personatges tenen un tret singular, són personatges típics de l'Edat Mitjana.

Tirant és un personatge intel·ligent i astut, valent amb les batalles i tímid al llit. No fa més que posposar el premi de l'amor a Carmesina esperant que aquesta li deixi el seu últim tresor. Un cas on és veu la gran intel·ligència i enginy de Tirant és mostra amb el Príncep Felip, on astutament corregeix aquest de tots els seus errors.

Carmesina en canvi viu per a Tirant, però la seva virginitat impedirà de adular-se sexualment de Tirant fins al final de l'obra. Ella es mostra molt freda i no deixa que tirant s'acosti a ella fins que no hagin comprés matrimoni.

L'Emperador per qualificar-lo d'alguna manera és una mena d'home sense cap, ja que al voltant seu passen moltes coses i no se n'adona. Com per exemple que la seva dona està amb un altre. A més a més surt amb diverses situacions iròniques que Joanot pretén fer burla de la seva figura. L'Emperadriu és valenta i si una cosa li interessa prou s'afanya prestament a solucionar-les, ja sigui amb el seu nou amor (Hipòlit) que li dona energies per a seguir endavant. Hipòlit és temorós amb els amor però al final de l'obra esdevé rei, i per tant una persona a la qual s'ha de respectar.

La Viuda Reposada s'enamora de Tirant i emprà totes les tàctiques possibles per tal que Tirant accedeixi als seus braços. Però una vegada Tirant se n'assabenta, ella es suïcida, el que fe d'ella un personatge estrany psicològicament.

Temes: amor i guerra

Informació de classe

En aquesta novel·la hi apareixen nombrosos models amorosos. Tot es mou al voltant del sexe. Tots el personatges tenen afers amorosos, i tenen desitjos impurs que en la majoria dels casos s'arriben a consumir. Fins i tot els personatges de la novel·la fan ús de la religió per satisfer la seva desmesurada fam sexual, com per exemple l'afer en que Diafebus va besar tres vegades a la boca a Estefania en llaor de la santíssima Trinitat.

En la guerra Martorell admet les formes exteriors de la fe unitària cavalleresca, però ell és un esperit nou

(científic, minucios i sensual). Les estratagemes mostraven els tres esperits anteriors ja que Tirant posseeix un esperit positivista, és a dir tot el que ell va fer era comprovable i per tant es podia positivament en proves.

Bibliografia

La novel·la pot ser dividida en cinc parts, que corresponen als llocs geogràfics respectius en què es desenvolupen, i a totes apareix una doble línia argumental (amor/guerra), unida però per una única trama.

Els amors de Tirant i Carmesina no són intervinguts per el tema de la guerra com passa amb les altres parelles sinó que com que l'amor que es produeix entre ells és lo suficient important com per tractar un únic tema. Els amors dels dos personatges, la immortalitat dels quals és un lloc comú en tractar de Tirant lo Blanch i que ha volgut ésser explicada de diverses maneres, és un festeig galant i descarregat amb escenes elegants i lascives, la qual cosa mostra d'alguna manera la realitat. El que potser sobta és que la novel·la cortesana i cavalleresca només sol oferir-nos una faç d'aquest festeig.

Martorell, amb les seves metàfores i la seva retòrica, elegantitza aquest fulminant enamorament de Tirant, tan arran de terra, que mai, per molt que s'idealitzi, no deixarà de tenir un caràcter marcadament, humanament, sensual. Però tampoc no deixarà de tenir una elegant i subtil cortesia.

Cites de la lectura

En la lectura hi ha diferents cites, que mesclen escenes d'amor i de guerra com per exemple la de la pàgina 206: Tirant, adolorit com estava, va tornar al llit. Llavors, la viuda va tancar-se a la cambra de la vella de la casa, es va despullar prestament i e va vestir amb una camisa perfumada com si hagués entrat en batalla; i tota descordada va tornar a la cambra i es va posar al costat de Tirant; i en gran atreviment i poca vergonya li va dir: – Si sabéssiu el treball que la meua cansada ànima passa pel vostre amor, seria impossible que no tinguéssiu pietat de mi. ¿Quina major voluntat que la meua trobareu en qualsevol altre? Sempre vaig ser lleial al meu marit i no he estat coneguda per cap altre home. Major glòria us seria tenir-me constantment a la vostra cambra, que no estimar donzella fingida i sotmesa a un moro captiu negre. Si ella no ha estat lleial al seu pare, ¿Com ha de ser fidel al seu marit? Estimeu a qui us estima i oblideu a qui no us vol bé en aquesta és compara a la Viuda Reposada amb un cavaller que ha d'entrar amb camp clos per a lluitar amb un altre. Un altre exemple d'aquests jocs és el que diu a la pàgina 115: – Senyor, la vostra majestat ha de saber que tot el meu mal és *de mar*, ja que els vents d'aquesta terra són més primers que els de ponent. Aquí Martorell compara figures marines amb amoroses, i a més estableix un joc de paraules d'amar amb de mar. Un altre exemple pot ser el de la pàgina 194 que diu així: I després de sopar, pretextant mal de cap, es va retirar amb el pols molt mogut (ja que esperava entrar en lliça, en camp clos amb cavaller jove, i dubtava de la perillosa batalla), i va manar a les donzelles que se n'anessin a dormir i tanquessin la porta de la seva cambra. En aquest exemple és veu clarament la relació que estableix Martorell entre amor i guerra amb el text: ja que esperava entrar en lliça, en camp clos amb cavaller jove, i dubtava de la perillosa batalla. Comparava el sexe que podia venir a continuació amb una guerra, ves a saber com va acabar la guerra!!!

Aportació personal

Crec que les intercalacions que fa Martorell entre l'amor i la guerra són molt útils a l'hora d'imaginar el que els personatges viuen. Crec que és una bona forma per a expressar fets ja que la guerra al llit pot ser similar a una guerra al camp. No sols intervenen la fortalesa física, sinó també les tècniques utilitzades i les armes emprades.

Els temes són fàcilment enllaçables, ja que les representacions de amor i guerra són fàcils de trobar. No obstant a vegades fa jocs de paraules mals d'entendre com per exemple el que ja hem comentat abans de mar, que en el seu context volia dir de amar.

Tècniques narratives

Informació de classe

Les tècniques narratives del *Tirant* són complexes i variades. Per començar és escrita per un narrador omniscient, intercalant l'estil directe amb l'estil indirecte com per exemple quan Tirant s'allunya de l'ermità i és Diafebus qui narra les proeses cavalleresques del seu amic i cosí, fins i tot a vegades el narrador s'adreça directament al lector.

Un altre tècnica narrativa important del *Tirant* és el gran detallisme que hi ha a la novel·la que narra tots els fets tal com si fos una pintura de la situació i el context en que es troba el protagonista en cada moment. Una altre tècnica important és la gran adjectivació de mots que donen forma a la novel·la.

També hem de tenir en compte el gran nombre de comparació i enumeracions que fan l'obre més versemblant a més una gran profunditat en els fets que passen. A més d'aquestes dues tècniques també hi formen un part important de l'obra els refranys, els girs peculiars, la combinació d'estils, les exclamacions i les interjeccions.

Els eufemismes, les metàfores i els jocs de paraules són un ingredient bàsic per cuinar el *Tirant*. A més d'aquestes figures cal tenir en compte el doble joc lingüístic que es fa entre les armes i l'amor (amor/guerra). I per acabar, l'humor i la ironia difícils de trobar en els altres llibre de cavalleria són un fet present en el *Tirant* i es caracteritzen per la seva seriositat.

Ús de la bibliografia

El *Tirant lo blanc* és una obra narrada en tercera persona per un narrador discret que poques vegades intervé i que mai no busca la complicitat del lector (amb la presència d'alguns narradors interposats en determinats episodis), *Tirant lo blanc* és una novel·la tancada, discursiva i lineal, en que la narració i el diàleg (de vegades retòric i solemne, i vegades vivísim i enginyós) es fonen amb encert en el marc d'una trama de gran varietat temàtica. És justament aquesta varietat el seu màxim atractiu: amb escenes fantàstiques, esdeveniments històrics, estratègies militars, escenes cortesanes, episodis eròtics i desvergonyits i repleta de tocs humanístics.

Tot plegat procedent de l'observació de la realitat, la imaginació, la història i la literatura. Conformen un món viu i complex habitats per uns personatges que ens semblen de carn i ossos pel tractament psicològic i individual que sovint reben els més importants.

Joanot Martorell amb les seves metàfores i la seva retòrica elegantitza el fulminant enamorament de Tirant tan arran de terra que per mol que s'idealitzi no deixarà de tenir un caràcter marcadament i humanament sensual. Però tampoc no deixarà de tenir un elegant i subtil cortesia.

Cites de lectura

Per començar veurem un exemple de la descripció de la pàgina 63: – Senyor de molta reverència, la vostra senyoria ha de saber que el dia de Sant Joan el Rei es va vestir molt ricament amb un mantell brodat de perles molt grosses i folrat de mart gibelí, i cavalcant un bell corser va sortir del palau i va anar a la gran plaça de la ciutat. La plaça resplendia de bellesa; estava engalanada amb banderes i penons i una multitud virolada i ricament abillada l'esperava formant una gran i solemne comitiva. Obria aquest magnífic seguici el duc de Lancastre amb quinze mil combatents molt ben armats i en bell ordre, muntats en cavall amb paraments de brocat i de xapateria d'or i d'argent, i amb moltes cobertes i plomalls, a la manera d'Itàlia i de Llombardia. Després anaven tots els ordres, cadascú amb un criteri encès a la mà, seguits pels menestrals, cada ofici amb la seva lliurea. Per cert, que hi va haver molta disputa entre els teixidors i els ferrers per culpa dels juristes de cada part que profidejaven sobre quin d'aquests oficis havia d'anar primer. I crec que s'haurien arribat a matar uns amb els altres si el duc de Lancastre no s'hi hagués posat al mig amb la seva gent armada. Aquí podem

veure una descripció on es fa present el detallisme, i també les enumeracions ja que ens diu el número de combatents que hi havia. Un altre tècnica narrativa és la de les comparació que s'estableix entre amor i guerra. Pàgina 206: Llavors, la viuda va tancar-se a la cambra de la vella de la casa, es va despullar prestament i e va vestir amb una camisa perfumada com si hagués entrat en batalla; i tota descordada va tornar a la cambra i es va posar al costat de Tirant aquí es pot veure el doble joc lingüístic entre les ares i l'amor a més d'una comparació. Llavors, la viuda va tancar-se a la cambra de la vella de la casa, es va despullar prestament i e va vestir amb una camisa perfumada com si hagués entrat en batalla; i tota descordada va tornar a la cambra i es va posar al costat de Tirant entre sexe i guerra. A més hi han refranys de l'època com per exemple la pàgina 87: Puni soit qui mal i pense, que això acaba d'arrodonir les tècniques narratives utilitzades per Joanot Martorell.

Conclusió

Tirant lo Blanch no és cap parodia, sinó una novel·la seriosa de cavallers. Però aquest aspecte no va ser el que més va interessar al seu públic lector; va ser el seu caràcter divertit i atrevit el que cal destacar. Aquest aspecte, juntament amb la seva versemblança podríem ser els elements que fan més modern i permanent, i que explicaria l'èxit que va tenir des del primer moment. I encara podria explicar que tingués també un nodrit públic femení, fet possible degut a que la primera traducció a l'italià va ser encarregada per la marquesa de Mantua, o que Caterina de Rússia declara en les seves memòries que era lectora del cavaller Tirant, entre els altres indicis.

Per tant, sembla ser que va agradar de debò va ser el seu aspecte festiu. La novel·la comença amb un to cavalleresc en el qual no és difícil de veure la defensa de l'estament de cavalleria, però a partir de l'arribada de Tirant al Mediterrani, les ganes de viure dominen la narració. Cal assenyalar que els dos grans fets del Tirant són dues mentides: la civilització del nord d'Àfrica i alliberament dels turcs. Dues mentides que responen a dos dels ideals de l'edat mitjana.

Tirant lo Blanch és una novel·la de múltiples interpretacions: novel·la plaent i cortesana, humorística i eròtica, i militar i cavalleresca que a la vegada que defensa el seu món, potser justifica el seu final evitable. En aquesta interpretació cal considerar el fet que els grans personatges apareguin amb un perfil poc ennoblit o fins i tot de la novel·la, realment contundent, més enllà de la versemblança inèdita.

La nostra opinió del llibre és força satisfactòria, el Tirant és un d'aquells llibres que no s'acaben mai, que sempre que el tornes a llegir apareixen fets que abans havies passat per alt. La complexitat psicològica i els fets que sorgeixen fan que la trama sigui interessant. Per tant considerem que *Tirant lo Blanch* és una gran novel·la i que ens ha agradat mooolooooooooooooooooooooooooooooolt llegir el llibre!

Som és galls!